

Aan de Dames en Heren Burgemeesters

Ter informatie:

Aan de Dames en Heren Provinciegouverneurs
Aan de Dames en Heren
Arrondissementscommissarissen

Uw contactpersoon Frank VERDUYN	T 02 518 23 06	Uw referentie	Bijlage 1
E-mail frank.verduyn@rrn.fgov.be	F 02 518.25 30	Onze referentie III.21/721.40.068/6619/07	Brussel 20 augustus 2008

De inschrijving van niet-ontvoogde minderjarigen - Aanpassing van de Algemene Onderrichtingen van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters, Deel I, nr. 68.

Geachte mevrouw/ Geachte heer,

Wat betreft de problematiek van de inschrijving van niet-ontvoogde minderjarigen, is recentelijk vanuit de gemeentebesturen verzocht om de huidige Algemene Onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingregisters aan te passen aan de actuele situaties waarmee de gemeenten worden geconfronteerd zodat iedere gemeente een uniforme werkwijze hanteert in deze aangelegenheid.

Gemeentebesturen wijzen erop aan dat – voor de almaar toenemende gevallen waarbij de ouders van een niet-ontvoogde minderjarige niet meer samenleven en één van deze ouders bij de bevolkingsdienst aangifte doet van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van deze minderjarige met het oog op de inschrijving van de minderjarige op zijn/haar adres - zij niet steeds kunnen uitmaken welke ouder de feitelijke hoede uitoefent over de niet-ontvoogde minderjarige, noch of er een verblijfsco-ouderschapsregeling bestaat of een andere gerechtelijke regeling werd uitgevaardigd omtrent de hoede en het beheer van de goederen van de betrokken minderjarige. Vaak gebeurt het dat dit laatste bij vonnis werd bepaald, doch dat de ouder in wiens nadeel dit vonnis werd uitgesproken hierover zwijgt t.a.v. de bevolkingsdienst. Zelfs wanneer er een vonnis wordt voorgelegd, kan uit niets worden afgeleid of dit het meest recente vonnis is. Niet zelden zijn er meerdere opeenvolgende vonnissen waarbij een andere regeling wordt getroffen omtrent de hoede over de minderjarige en/of diens inschrijving in de bevolkingsregisters.

Teneinde een oplossing te bieden voor de gesignaleerde problemen en om het de gemeenten mogelijk te maken de aanvragen tot inschrijving in de bevolkingsregisters van niet-ontvoogde minderjarigen op een éénvormige, coherente en efficiënte manier te verrichten, is in de Algemene Onderrichtingen van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters het onderdeel met betrekking tot de aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van een niet-ontvoogde minderjarige (deel I, nr. 68, §2) grondig gewijzigd en aangevuld.

Uiteraard werd hierbij uitgegaan van de bepalingen voorzien in artikel 7, §3, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister, die het volgende stellen:

“Wanneer een niet-ontvoogde minderjarige de verblijfplaats van zijn ouders voor het eerst verlaat, om zijn hoofdverblijfplaats elders te vestigen, moet hij bij zijn aangifte vergezeld worden door de persoon of één van de personen die het gezag over hem uitoefenen. Bij een latere verandering van verblijfplaats van deze minderjarige brengt de nieuwe gemeente van inschrijving deze personen daarvan op de hoogte”.

Eerst en vooral vestig ik er hierbij de aandacht op dat voormelde bepaling, en derhalve ook deze omzendbrief, enkel van toepassing is op niet-ontvoogde minderjarigen. Minderjarigen die van rechtswege (door hun huwelijk) of door een beslissing van de jeugdrechtbank werden ontvoogd, vallen dan ook – met betrekking tot de bepaling van hun hoofdverblijfplaats – onder dezelfde regeling als deze die geldt voor de meerderjarigen.

Met de term ‘gezag’ wordt hierbij bedoeld, het ouderlijk gezag, waarvan melding wordt gemaakt in de artikelen 372 tot en met 375 van het Burgerlijk Wetboek (B.W.). Zoals dit mag blijken uit de bepaling van artikel 374, §1, lid 2, B.W. kan het ouderlijk gezag worden gedefinieerd als “de bevoegdheid tot het nemen van belangrijke beslissingen betreffende de gezondheid van het kind, zijn opvoeding, zijn opleiding, de godsdienstige en levensbeschouwelijke keuzes en over de organisatie van zijn huisvesting”.

Het begrip ‘gezag’ dient dan ook te worden losgekoppeld van de voorheen gehanteerde begrippen ‘feitelijke hoede’, ‘(juridische) hoede’ en ‘het beheer van de goederen van de minderjarige’.

Aldus kan niet enkel de ouder die de (feitelijke of juridische) hoede over de minderjarige uitoefent of die het beheer van diens goederen uitoefent de niet-ontvoogde minderjarige vergezellen bij diens aangifte van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats - wanneer hij de verblijfplaats van zijn ouders voor het eerst verlaat om zijn hoofdverblijfplaats elders te vestigen - doch ook de andere ouder die het ouderlijk gezag over de minderjarige uitoefent, kan de minderjarige bij deze aangifte bijstaan.

Wat betreft de werkwijze die door de gemeenten dient te worden gevolgd in geval van aangifte, door één van de ouders, van de overbrenging van de hoofdverblijfplaats van een niet-ontvoogde minderjarige, wordt dan ook een onderscheid gemaakt tussen, enerzijds, de situatie waarbij de ouders samenleven en, anderzijds, deze waarbij de ouders niet samenleven.

In beide gevallen volstaat het dat één van de personen die het ouderlijk gezag over de niet-ontvoogde minderjarige uitoefent, deze vergezelt bij de aangifte van de overbrenging van zijn hoofdverblijfplaats en is het uitdrukkelijk akkoord van de andere ouder niet vereist.

In het geval de ouders van de minderjarige niet samenleven, dient de gemeente wel de andere ouder in kennis te stellen van de aangifte van overbrenging van de hoofdverblijfplaats. De bedoeling hiervan is de volgende: Heel dikwijls zijn de gemeenten niet op de hoogte van eventuele gerechtelijke uitspraken waarbij het ouderlijk gezag exclusief werd toegewezen aan één van de ouders, vooral niet wanneer het ouderlijk gezag exclusief werd toegewezen aan de andere ouder dan diegene die de minderjarige vergezelt bij de aangifte van de overbrenging van zijn hoofdverblijfplaats. Door aan de andere ouder kennis te geven van de aangifte van de overbrenging van

de hoofdverblijfplaats van de minderjarige, wordt aan deze ouder de mogelijkheid gegeven om hierop te reageren in het geval deze het exclusief ouderlijk gezag over de betrokken minderjarige zou uitoefenen of in het geval dat de ouder die de aangifte deed uit het ouderlijk gezag zou zijn ontzet. Op deze manier dient het voor de gemeente mogelijk te zijn te verifiëren of de ouder die de minderjarige vergezelde bij de aangifte ook gerechtigd was dit te doen.

In de Algemene Onderrichtingen van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters is ook het onderdeel met betrekking tot het adres van inschrijving in de bevolkingsregisters van een niet-ontvoogde minderjarige (deel I, nr. 68, §1) wat nader uitgewerkt en geactualiseerd. Dit werd ondermeer aangevuld met een punt omtrent de bepaling van de verblijfstoestand van een niet-ontvoogde minderjarige in geval van verblijfsco-ouderschap.

Nummer 68 van Deel I van de Algemene Onderrichtingen van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters – gecoördineerde versie van 27 april 2007 – dient **integraal te worden vervangen** door de tekst die als bijlage bij deze omzendbrief is gevoegd.

Deze omzendbrief en de aangepaste versie van de Algemene Onderrichtingen kunnen worden geraadpleegd op de website www.ibz.rrn.fgov.be onder de rubriek 'Bevolking'.

Hoogachtend,

Namens de Minister van Binnenlandse Zaken,
De Directeur-generaal,

Luc VANNESTE